

NHẬN THỨC VỀ NGHỀ SƯ PHẠM MẦM NON CỦA SINH VIÊN CAO ĐẲNG SƯ PHẠM MẪU GIÁO

Nghiêm Thị Dương

Trường Cao đẳng Sư phạm Mẫu giáo Trung ương I.

Đặt vấn đề

Nhận thức về nghề là một biểu hiện quan trọng của xu hướng nghề. Việc hình thành xu hướng nghề của sinh viên có liên quan chặt chẽ đến việc nhận thức về nghề mà các em hướng tới. Khi đã có nhận thức đúng về nghề, các em sẽ hình thành xu hướng nghề một cách đúng đắn, trên cơ sở đó các em sẽ tích cực trong học tập, rèn luyện nghề và sẵn sàng chấp nhận những những khó khăn, thử thách của nghề khi hành nghề. Vì vậy, việc tìm hiểu nhận thức về nghề của sinh viên là vô cùng quan trọng.

Với ý nghĩa này, chúng tôi tiến hành khảo sát điều tra 640 sinh viên thuộc 3 trường Cao đẳng Sư phạm Mẫu giáo Trung ương (CĐSPMGTW): trường CĐSPMGTW1 - Hà Nội, CĐSPMGTW2 - Nha Trang và trường CĐSPMGTW3 - Thành phố Hồ Chí Minh.

Kết quả nghiên cứu

Việc đánh giá nhận thức về nghề của sinh viên được tiến hành thông qua các tiêu chí (mặt biểu hiện):

- Nhận thức về mục tiêu đào tạo của trường.
- Nhận thức về việc chuẩn bị các yếu tố cần thiết để lao động trong nghề.
- Nhận thức về đặc điểm của nghề.
- Nhận thức về ý nghĩa xã hội của nghề.
- Nhận thức về các đặc điểm tâm lý cá nhân cần thiết đối với giáo viên mầm non.

Từng tiêu chí trên được đánh giá theo thang điểm: 3-2-1. Nhận thức của sinh viên về nghề sư phạm mầm non là sự tổng hợp các tiêu chí trên với thang điểm từ 5 đến 15 điểm chia thành ba mức độ: mức I: nhận thức tốt (13 - 15 điểm), mức II: nhận thức bình thường (8 - 12 điểm), mức III: nhận thức kém (5 - 7 điểm).

1. Nhận thức về nghề sư phạm mầm non của sinh viên

Bảng 1: Nhận thức về nghề sư phạm mầm non của sinh viên

Mức độ nhận thức	CĐSPMGTW1		CĐSPMGTW2		CĐSPMGTW3		Chung	
	SL	%	SL	%	SL	%	SL	%
I	173	49.15	62	43.06	73	50.69	308	48.13
II	114	32.39	55	38.19	49	34.03	218	34.06
III	65	18.47	27	18.75	22	15.28	114	17.81
Tổng	352	100.00	144	100.00	144	100.00	144	100.00

Nhận xét:

- Số sinh viên có nhận thức tốt về nghề là 48.13%. Những em này hiểu đúng, nắm được đầy đủ, rõ ràng, chính xác, tương đối sâu sắc về những yêu cầu, đặc trưng của nghề sư phạm mầm non (mục tiêu đào tạo của nghề, các yếu tố cần thiết để lao động trong nghề, đặc điểm của nghề); ý nghĩa của nghề sư phạm mầm non và những đặc điểm tâm lý cá nhân cần thiết đối với người giáo viên mầm non.

- Còn 17.81% sinh viên nhận thức chưa đúng về nghề mình đã lựa chọn. Các em biết quá sơ sài, hoặc chưa hiểu biết gì về nghề các em đang theo học. Vì vậy có nhiều sinh viên không yên tâm học tập, có ý định tiếp tục ôn thi để năm sau thi tiếp đại học.

Kiểm định sự khác nhau giữa các con số phần trăm thể hiện nhận thức về nghề sư phạm mầm non của sinh viên ba trường theo phương pháp “khi bình phương”⁽¹⁾ cho thấy: $\chi^2 = 2.73 < \chi^2_{\alpha} = 9.94$. Kết quả này cho thấy sự khác nhau giữa nhận thức về nghề sư phạm mầm non của sinh viên ba trường là ngẫu nhiên, không có sự khác biệt.

2. Các biểu hiện của nhận thức về nghề sư phạm mầm non của sinh viên

* Nhận thức về mục tiêu đào tạo của trường

Bảng 2: Nhận thức của sinh viên về mục tiêu đào tạo của trường

Mức độ nhận thức	CĐSPMGTW1		CĐSPMGTW2		CĐSPMGTW3		Chung	
	SL	%	SL	%	SL	%	SL	%
I	210	59.66	81	56.25	90	62.50	381	59.53
II	126	35.80	55	38.19	45	31.25	226	35.31
III	16	4.55	8	5.56	9	6.25	33	5.16
Tổng	352	100.00	144	100.00	144	100.00	640	100.00

Nhận xét:

- Đa số sinh viên (59.53%) nhận thức tốt mục tiêu đào tạo của trường. Những sinh viên này hiểu khá đầy đủ, chính xác, sâu sắc về mục tiêu đào tạo của trường là: đào tạo, bồi dưỡng giáo viên mầm non có phẩm chất đạo đức tốt, chuyên môn vững vàng để chăm sóc giáo dục trẻ từ 0 – 6 tuổi và đào tạo, bồi dưỡng cán bộ quản lý ngành mẫu giáo.

- Chỉ có 5.16% sinh viên nhận thức ở mức kém, các em chưa hiểu rõ được mục tiêu đào tạo của trường. Câu trả lời của những sinh viên này thường chung chung, chẳng hạn như: “Đào tạo ra những người có trách nhiệm để chăm sóc những mầm non tương lai cho đất nước”; “Đào tạo ra những người làm công tác giáo dục trẻ”.

Như vậy, sinh viên đã có sự hiểu biết khá tốt về mục tiêu đào tạo của nghề, tuy nhiên còn chưa thật toàn diện.

* Nhận thức về việc chuẩn bị các yếu tố cần thiết để lao động trong nghề

Bảng 3: Nhận thức của sinh viên về việc chuẩn bị các yếu tố cần thiết để lao động trong nghề

Mức độ nhận thức	CĐSPMGTW1		CĐSPMGTW2		CĐSPMGTW3		Chung	
	SL	%	SL	%	SL	%	SL	%
I	175	49.72	59	40.97	76	52.78	310	48.44
II	115	32.67	61	42.36	50	34.72	226	35.31
III	62	17.61	24	16.67	18	12.50	104	16.25
Tổng	352	100.00	144	100.00	144	100.00	640	100.00

Nhận xét:

- Có 48.44% sinh viên nhận thức tốt về việc chuẩn bị các yếu tố cần thiết để lao động trong nghề. Những sinh viên này biết khá rõ ràng, chính xác các yếu tố mà người sinh viên cần chuẩn bị tốt ngay từ khi còn ngồi trên ghế nhà trường. Đó là: kiến thức chuyên môn, rèn luyện tay nghề, bồi dưỡng tình cảm nghề nghiệp, tu dưỡng các phẩm chất đạo đức và rèn luyện sức khoẻ.

- Tuy nhiên vẫn còn có 16.25% sinh viên chưa nhận thức được các yếu tố cần thiết mà họ cần chuẩn bị để có thể lao động tốt trong nghề. Câu trả lời của các em còn quá sơ sài, chung chung, thường dưới dạng như: “Người sinh viên cần chuẩn bị mọi mặt để trở thành giáo viên mầm non”. Đây là một điều đáng lưu ý vì nếu sinh viên không nhận thức rõ được vấn đề này thì các em sẽ không có hướng rèn luyện rõ ràng, đúng đắn, kịp thời.

* Nhận thức về đặc điểm của nghề

Bảng 4: Nhận thức của sinh viên về đặc điểm của nghề

Mức độ nhận thức	CĐSPMGTW1		CĐSPMGTW2		CĐSPMGTW3		Chung	
	SL	%	SL	%	SL	%	SL	%
I	154	43.75	54	37.50	61	42.36	269	42.03
II	113	32.10	52	36.11	50	34.72	215	33.59
III	85	24.15	38	26.39	33	22.92	156	24.38
Tổng	352	100.00	144	100.00	144	100.00	640	100.00

Nhận xét:

- Có 42.03% sinh viên nhận thức tốt về đặc điểm của nghề sư phạm mầm non. Các em trả lời đúng, chính xác các đặc điểm sau của nghề: “Nghề mà đối tượng tiếp

xúc là trẻ nhỏ từ 0 - 6 tuổi cần được chăm sóc, quan tâm thường xuyên của giáo viên”; “Giáo viên phải yêu nghề, yêu trẻ, cẩn thận, kiên trì, chu đáo, tỷ mỉ...”; “Nghề có cường độ lao động cao, thời gian lao động liên tục, trải dài”; “Nghề đòi hỏi có hiểu biết về mọi lĩnh vực khoa học, tự nhiên, xã hội và con người”; “Nghề đòi hỏi có năng khiếu nghệ thuật vẽ: âm nhạc, tạo hình”; “Nghề đòi hỏi có ngôn ngữ trong sáng và có khả năng giao tiếp xã hội”.

- Nhưng vẫn còn khá nhiều sinh viên (24.38%) chưa nắm được các đặc điểm trên của nghề sư phạm mầm non.

* Nhận thức về ý nghĩa xã hội của nghề

Bảng 5: Nhận thức của sinh viên về ý nghĩa xã hội của nghề

Mức độ nhận thức	CĐSPMGTW1		CĐSPMGTW2		CĐSPMGTW3		Chung	
	SL	%	SL	%	SL	%	SL	%
I	165	46.88	58	40.28	70	48.61	293	45.78
II	105	29.83	53	36.81	51	35.42	209	32.66
III	82	23.30	33	22.92	23	15.97	138	21.56
Tổng	352	100.00	144	100.00	144	100.00	640	100.00

Nhận xét:

- Có 45.78% sinh viên nhận thức tốt về ý nghĩa của nghề sư phạm mầm non. Những sinh viên này hiểu được nghề sư phạm mầm non có ý nghĩa vô cùng quan trọng: “Nó là bậc giáo dục mở đầu trong hệ thống giáo dục quốc dân Việt Nam, giáo dục mầm non tốt mở đầu cho một nền giáo dục tốt”; “Đặt nền móng đầu tiên cho sự hình thành những cơ sở ban đầu của nhân cách con người”; “Chuẩn bị cho trẻ về mọi mặt: thể lực, đạo đức, trí tuệ, kỹ năng, thói quen cần thiết cho hoạt động học tập... cho trẻ vào trường tiểu học”.

- Tuy vậy vẫn còn 21.56% sinh viên chưa nắm được ý nghĩa của nghề sư phạm mầm non, nhận thức của các em còn hết sức sơ sài. Điều này có ảnh hưởng rất lớn đến tâm trạng của các em khi học tập, rèn luyện nghề.

* Nhận thức về những đặc điểm tâm lý cá nhân cần thiết đối với người giáo viên mầm non

Bảng 6: Nhận thức của sinh viên về những đặc điểm tâm lý cá nhân cần thiết đối với người giáo viên mầm non

Mức độ nhận thức	CĐSPMGTW1		CĐSPMGTW2		CĐSPMGTW3		Chung	
	SL	%	SL	%	SL	%	SL	%
I	159	45.17	56	38.89	69	47.92	284	44.38
II	115	32.67	54	37.50	49	34.03	218	34.06
III	78	22.16	34	23.61	26	18.06	138	21.56
Tổng	352	100.00	144	100.00	144	100.00	640	100.00

Nhận xét:

- Có 44.38% sinh viên cho rằng cô giáo mầm non cần phải có các phẩm chất sau: “Yêu nghề, yêu trẻ”; “Có đạo đức, lương tâm nghề nghiệp, có tinh thần trách nhiệm”; “Nhiệt tình, nhanh nhẹn, nhẹ nhàng, dịu dàng, mềm mỏng”; “Cẩn thận, chu đáo, tỉ mỉ”; “Kiên trì, chịu khó, nhẫn nại”; “Biết tự kiểm chế, không nóng nảy trong quá trình chăm sóc, giáo dục trẻ”; “Vui vẻ, niềm nở, cởi mở, dễ hoà nhập”; “Tôn trọng và đối xử công bằng với mọi trẻ”; “Có khả năng giao tiếp, cảm hoá thuyết phục trẻ”; “Có khả năng quan sát, tổ chức hoạt động chăm sóc và giáo dục trẻ”.

- Có 21.56% sinh viên chưa nhận thức đúng, nhận thức còn sơ sài về các đặc điểm tâm lý cá nhân cần thiết đối với người giáo viên mầm non.

Kết quả kiểm định sự khác nhau ở từng biểu hiện của nhận thức về nghề của sinh viên ba trường CĐSPMG theo phương pháp “khi bình phương”⁽¹⁾ thấy: $\chi^2 < \chi^2_{\alpha}$. Kết quả này cho thấy sự khác nhau trong nhận thức về nghề sư phạm mầm non của sinh viên ở ba trường là ngẫu nhiên, không có sự khác biệt.

Kết luận

Nhìn chung sinh viên CĐSPMG đã nhận thức được nghề mà các em đang theo học. Tuy nhiên số sinh viên nhận thức tốt về nghề còn chưa cao. Mức độ nhận thức của từng biểu hiện có sự khác nhau và các biểu hiện khác nhau thì nhận thức của sinh viên cũng khác nhau, trong đó biểu hiện về nhận thức mục tiêu đào tạo nghề được sinh viên nhận thức tốt hơn cả.

Nhà trường cần chú trọng nâng cao hơn nữa nhận thức về nghề cho sinh viên bằng nhiều hình thức, biện pháp khác nhau để giúp họ có động lực, có thái độ tích cực trong quá trình học tập và rèn luyện nghề.

Chú thích

1. Hoàng Chúng. *Phương pháp thống kê toán học trong khoa học giáo dục*. NXB Giáo dục Thành phố Hồ Chí Minh, 1982, trang 84-85.